

GONIEC KRAKOWSKI

Ceny zasadnicze ogłoszeń: Za wiersz o wysokości 1 mm i 22 mm szerokości (1 szpalta) po 36 groszy, „marginesowe” po złotych 3.— za 1 milimetr w jednej szpalcie (szerokość szpalty 45 milimetrów). Adres: „Goniec Krakowski, Kraków, Wielopole 1, tel. 22061.

Rok VI.

Nr. 157.

Kraków, sobota 8 lipca 1944

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączeniu porta zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— zł., z odnośnikiem do domu 6.50 zł. W Rzeszy z dopłatą porta 7.50 zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658.

Zwiększony potencjał zbrojeniowy.

Minister Speer o niemieckiej produkcji wojennej. — Przyjęcie w głównej kwaterze Führera.

Berlin, 7 lipca. Na posiedzeniu, w którym wzięły udział odpowiedzialne osobistości niemieckiej produkcji wojennej, minister Rzeszy dla uzbrojenia i amunicji Speer nakreślił przegląd obecnego stanu zbrojeń niemieckich i niemieckiej produkcji wojennej.

Minister Speer stwierdził, że dzięki zrealizowaniu zasad o odpowiedzialności przemysłu w swoim zakresie działania, dzięki wzorowej działalności pracownika niemieckiego i intensywnemu zrealizowaniu produkcji potrafią doprowadzić do dalszego zwiększenia produkcji wojennej pomimo nalotów bombowych na obszar Rzeszy.

Minister Speer wymienił przytem szereg zarządzeń i środków, które zapewniają dalsze zwiększenie się potencjału zbrojeniowego Rzeszy. W rozstrzygającym okresie wojny przemysł niemiecki uczyni wszystko, aby oddać do dyspozycji frontowi coraz to większą ilość broni, konieczną dla wywalenia zwycięstwa.

Zgromadzonych przedstawicieli niemieckiej produkcji wojennej przyjął w ramach tych obrad Führer w swej kwaterze głównej.

W krótkim przemówieniu Führer oświadczył, że nie można mierzyć obecnej wojny wydarzeniami poszczególnych dni. W epokowym zmaganiu o tak potężnych rozmiarach przejdzie sukces lub też niepowodzenie nie gra decydującej roli. Główna wytyczna postępowania jest ta, że

Niemcy nie skapitulują przed żadną trudnością.

Obecna wojna — tak oświadczył Führer — nie jest tylko wojną żołnierzy, ale również wojną techników. Doświadczenia techniczne wyciskały swoje piętno już od samego początku na działaniach bojowych. W toku wojny udało się przeciwnikowi Niemiec wyciągnąć nauki z doświadczeń Rzeszy. — Przeważające stanowisko, jakie posiadały Niemcy w niektórych dziedzinach wyrów-

nano, a nawet przewyższono wyczyni niemieckie w kilku dziedzinach.

Wynalazczość niemiecka pracuje jednak w chwili obecnej nad ponownym przywróceniem równowagi technicznej,

celem stworzenia warunków do przejścia znowu w swe ręce steru wojny.

Churchill: „Byłoby błędem niedocenić” ...

— Sprawa „V 1” w parlamencie.

(tp) Sztokholm, 7 lipca. Premier brytyjski Churchill złożył przed parlamentem angielskim oświadczenie na temat ataków na Anglię, dokonywanych przy pomocy latających bomb. Stwierdził przytem, że byłoby błędem, gdyby nie doceniano się poważnego charakteru tej szczególnej formy ataków. Churchill stwierdził, że uważa za właściwą taktykę rządu angielskiego w sprawie nie podawania żadnych istotnych informacji o latających bombach. Premier brytyjski wspominał następnie o usiłowaniu aliantów celem otrzymania informacji o nowej broni niemieckiej i podkreślił, że angielski minister spraw wewnętrznych już od pewnego czasu rozpoczął akcje wzmocnienia schronów na ulicach. Ilość bomb nadlatujących codziennie „z kierunku Francji” nad Anglię określił Churchill na „około 1000”, przytem dodał, że nie uważa za celowe trzymanie w tajemnicy cyfr strat, ponieważ tego rodzaju akcja Niemców może być przedsięwzięciem, które przeciwnie się może liczyć przez dłuższy okres czasu. Wielki odsetek strat przypada na Londyn. Premier brytyjski podniósł ze specjalnym naciskiem, że Wielka Brytania musi skoordynować wszystkie zarządzenia, wydawane na swem terytorjum, z ogólnymi planami operacji wojennych. Nie wolno dopuścić do tego, aby cierpiały wskutek tego stanu rzeczy działania wojenne w Normandji lub operacje powietrzne aliantów.

W dzienniku „News Chronicle” pisze Cummings, że nie jest jeszcze zapóźno na to, aby wprowadzić odpowiednie zakazy i ograniczenia dla dyplomatów, albowiem, jak twierdzi, „zbyt wiele informacji na temat latającej bomby przedostaje się z Anglii w świat poprzez poszczególne kanały dyplomatyczne”. Również i radio angielskie, zdaniem Cummingsa, otrzymać powinno nowe instrukcje odnośnie do swych audycji o pociskach „V 1”.

Cała Anglia południowa opanowana została gorączką budowania schronów prze-

Siena — poza obrębem walk.

Medjolan, 7 lipca. Prefekt Sieny, prof. Chiurco, który opuścił to miasto na kilka godzin przed wkroczeniem wojsk aljantkich, oświadczył:

Siena zawdzięcza w pierwszej linii wzorowemu i pełnemu poczuciu odpowiedzialności stanowisku niemieckiej naczelnej komendy we Włoszech, iż jedyne w swoim rodzaju, słynne na cały świat budowle, kościoły i dzieła sztuki, pochodzące z wczesnego średniowiecza, nie zostały narażone na spustoszenie wojną. Wojska niemieckie zgodnie z rozkazem, omijając miasto, przemaszerowały okólną drogą, ustaloną wspólnie poprzednio przez czynniki niemieckie i włoskie tak, że Siena pozostała poza obrębem strefy bojowej.

Na specjalną prośbę prefekta Sieny, generały marszałek polny Kesselring złożył absolutne zapewnienie, że miasto nie zostanie zamienione w strefę bojową i uniknie się wszelkich zniszczeń.

Zachowanie się mocarstw anglo-saskich w stosunku do Sieny — jak oświadczył prefekt — nie było bynajmniej prostolinijne. W lutym zawi-

domiono Watykan, że Siena zamieniono na miasto szpitali i że w mieście znajduje się 700 łóżek dla rannych żołnierzy niemieckich i włoskich. Ponadto do Sieny przybyło wiele tysięcy uchodźców z sąsiednich miast, zburzonych przez bombowe ataki anglo-saskie. Kardynał sekretarz stanu Maglione zakomunikował na to, że mocarstwa anglo-saskie przyjeżdżają do wiadomości ogłoszenia Sieny miastem szpitali, jednak zwrócili uwagę, że Siena jest położona na ważnej strategicznej drodze z Rzymu do Florencji. Z tego powodu w porozumieniu z właścicielami władzami niemieckimi i włoskimi zamknięto liczne średniowieczne bramy miasta, aby uniemożliwić przemarsz wojsk.

Jednocześnie ze strony niemieckiej i włoskiej zorganizowano komunikację drogową, wymijającą Sienę. Ponadto utworzono w mieście komisję, złożoną z 22 członków pod przewodnictwem prefekta, do której należeli m. in.: nadburmistrz, rektor uniwersytetu, przewodniczący Czerwonego Krzyża i generalny dyrektor muzeów. Komisja ta opublikowała oświadczenie, w którym na podstawie dokładnych badań stwierdzono, że w Sienie nie znajdują się żadne obiekty wojskowe, natomiast mieści się tam wielka ilość szpitali i instytucji kulturalnych, zajmujących w obrębie miasta powierzchnię 1.6 miliona m. kwadr.

Dzięki tym wszystkim zarządzeniom, które umożliwiła jedynie wielkoduszność i pełna zrozumienia życzliwość niemieckiej naczelnej komendy, Siena — jak oświadczył prefekt — uniknęła niebezpieczeństwa nowoczesnej wojny i nie poniosła żadnych szkód. Pomoc i opieka używana przez czynniki niemieckie miastu Sienie — jak oświadczył dalej prefekt — poszła nawet tak daleko, że niemiecka żandarmeria wojskowa pozostała w mieście aż do ostatniej chwili, czuwając na ulicach nad bezpieczeństwem i ochroną miasta oraz zapobiegając w ten sposób plądrowaniom. Dzięki wielkodusznej pomocy niemieckich władz wojskowych, zdolano uratować zabytki sztuki, zagrożone przez bombardowanie aljantkie w ostatnich miesiącach, a wyrządzone szkody naprawić.

Wkroczenie wojsk aljantkich — zakończył prefekt — odbyło się w dwóch kolumnach: drogą od strony Grosseto oraz drogą od strony Rzymu. Małe miejscowości dookoła Sieny, posiadające niejednokrotnie historyczne kościoły i budowle z dawnych wieków, zostały zrównane z ziemią. Zupełnie zubożała ludność została wydana na pastwę głodu i poniosła ciężkie ofiary.

„Inwazja zawiodła oczekiwania”.

Sztokholm, 7 lipca. Znany współpracownik wojskowy dziennika „Stockholms Tidningen” p/łkownik Bratt w artykule p. t. „Miesiąc inwazji” omawia dotychczasowe wyniki inwazji.

Stwierdza on, że inwazja w północnej Francji po całomiesięcznych obfitujących w straty walkach nie dała wyników odpowiadających oczekiwaniom. Trudności i straty aljantów są większe, niż pierwotnie przypuszczano. W każdym razie w obecnie upływającym miesiącu inwazji nie zaszło nic rozstrzygającego. Nawet obiektywny obserwator przypuszczał, że aljanci obecnie, po upływie miesiąca, będą się znajdować głębiej we Francji, niż jedynie tylko w rejonie nadbrzeżnym, gdzie wciąż jeszcze toczą się walki.

Pod znakiem kampanji wyborczej

Genewa, 7 lipca. Jak donosi nowojorski korespondent londyńskiego dziennika „Daily Mail”, oświadczył przy inauguracji swej kampanji wyborczej kandydat dla wyborów prezydenta Stanów Zjednoczonych, Norman Thomas:

„Jeżeli postępować będziemy w dalszym ciągu drogą, na którą wprowadził nas Roosevelt, natenczas uwikłani zostaniemy w trzecią wojnę światową, która będzie dla nas bez porównania bardziej niebezpieczną, aniżeli ta, którą przeżywamy obecnie.

Ograniczenie produkcji prywatnej w USA.

Genewa, 7 lipca. Stosownie do wyjaśnień urzędu produkcji wojennej Stanów Zjednoczonych, na skutek do olbrzymich rozmiarów wzrastającego zapotrzebowania dla wojska w związku z inwazją, liczyć się powinna nawet ludność Stanów Zjednoczonych z dalszemi drastycznymi ograniczeniami odnośnie do przemysłu prywatnego.

Korespondent dziennika nowojorskiego „Times” donosi, że przydziału materiałów i sił roboczych udzielać można odtąd tylko z najdalej zwiększoną ostrożnością, aby nie narażać na szwank zapotrzebowania dla wojska.

Moskwa żąda od USA wypowiedzenia wojny Finlandji.

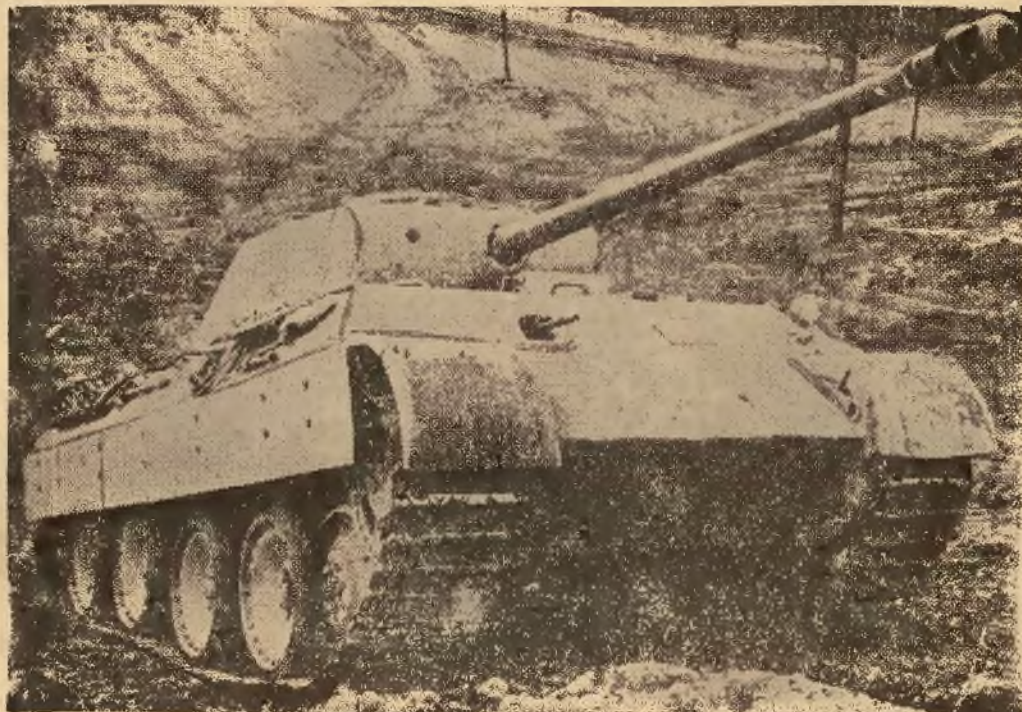
Sztokholm, 7 lipca. Moskiewskie dzienniki żądają obecnie od Stanów Zjednoczonych — jak donosi z Moskwy „Afton Tidningen” — w ostatecznej konsekwencji zerwania stosunków dyplomatycznych z Finlandją jeszcze wypowiedzenia wojny.

Nie wystarczy bynajmniej — tak oświadcza moskiewskie dzienniki — że poseł amerykański w Finlandji kraj ten określał będzie jako obszar nieprzyjacielski i że Stany Zjednoczone zerwą stosunki handlowe z Finlandją. Stany Zjednoczone winny raczej zwalczać Finlandję „z bronią w ręku”.

Bolszewizm niebezpieczeństwem dla Hiszpanji.

Madryt, 7 lipca. „ABC” ostrzega, ażeby w Hiszpanji nie zapomniano o uniwersalnym niebezpieczeństwie bolszewickim.

Dziennik ten pisze: Bolszewizm, jakkolwiek w Hiszpanji został dzięki silnemu rządowi zduszony, to jednakże nie stracił w świecie nic ze swej siły rozkładowej. Wykorzystuje on najmniejszą niezgodę lub słabość w duchowym nastroju, aby wybuchnąć ponownie. Dlatego też jest koniecznym, aby i Hiszpanja była w stałym pogotowiu.

Nowa broń niemiecka: „Pantera” (na lewo) jest nowym wozem pancernym i uzupełnieniem „Tygrysa”. Jest on bardzo zwrotny i silnie opancerzony. Nową bronią niemiecką, działającą na bliskie cele, jest „Postrach pancerny” (na prawo). Pocisk wyrzuca się elektrycznie przez pociski guzik. Przebija on grube płyty pancerne jakgdyby były z blachy.

Tam, gdzie piją „cidre“

(B) Pociągłem pospiesznym Paryż—Cherbourg. odchodzącym ze stacji Saint Lazare. Dostajemy się po pięciogodzinnej podróży do Caen, a po trzech dalszych godzinach do Cherbourg.

Koło miasteczka Caen, posiadającego stary kościół gotycki i uniwersytet założony w roku 1432. rozpoczyna się półwysep Cotentin. Półwysep ten wraz z okolicą Lisieux należy do Dolnej Normandji. Głównym miastem Górnej Normandji, jest stare miasto Rouen, położone nad Sekwaną. Po zniesieniu dawnych prowincji, podzielono Normandję pod względem administracyjnym na kilka departamentów.

Pociąg wiezie nas przez żyzne pola, przepłatające często bujnymi łąkami i licznymi sadami.

Jest to najbardziej urodzajna, a może i najpiękniejsza część Francji.

Wybrzeże Normandji, składające się z białych pokładów kredowych, przecięte jest licznymi rzekami, zdążającymi ku Kanałowi. W każdej prawie miejscowości spotykamy zabytki średnio-wieczne, stare kościoły wiejskie, klasztory i zamki, wzniesione jeszcze w czasach, kiedy Normanowie zdobywali Anglię.

Normandja cieszy się we Francji specjalną sympatią. Na uczucie to składają się nie tylko uroczyste okolice oraz bujna historyczna przeszłość Normandji, lecz także względy czysto otyllitarne. Francuzi, a zwłaszcza Paryżanie wiedzą, że żywność Normandja może pokryć zapotrzebowanie mleka, masła, sera, mięsa, mąki i innych środków żywności. Łagodny oceaniczny klimat sprawia, że w tej połaci kraju kulinie hodowla bydła i koni, również uprawa jarzyn i sadownictwo stoi na bardzo wysokim poziomie. — Ważnym

działem produkcji wiejskiej są zwłaszcza jabłka, z których mieszkańcy sporządzają poszukiwany bardzo jablecznik, zwany „cidre“.

Uroczę okolice oraz piaszczyste wybrzeża sprawiły, że

w Normandji powstał szereg kąpielisk o światowej sławie, jak Tronville, Deauville, Caen i Bayeux.

Miejscowości te odwiedzały przed wojną liczne rzesze turystów.

Mniej natomiast korzystnym jest wybrzeże normandzkie dla żeglugi. Przyływ morza trwa zarówno tu, jak i w całym Kanaale dłużej i uwydatnia się trzęsogodzinem trwaniem najwyższego poziomu wody. Podczas odpływu natomiast odbiega morze daleko od wybrzeża, osuszając małe porty i ujścia mniejszych rzek. Również podmorskie skały Calvados, ciągnące się wzdłuż zatoki między półwyspem Cotentin a Le Havre, stanowią dla okrętów poważne niebezpieczeństwo.

Z tych powodów zmuszoną była aljancka armia inwazyjna zdobyć port, umożliwiając jej wysadzenie na ląd sprzętu wojennego. Po nieudanym uderzeniu na Le Havre, ehoził tu w rachubę tylko Cherbourg. Przed wojną znajdowały się tu rozległe zakłady budowy okrętów, obszerne magazyny, port rybacki oraz wielkie przedsiębiorstwa.

Zachodnia część półwyspu Cotentin jest mniej gościnna.

Sirore skały tworzą tu wybrzeże i przypominają Bretanję, położoną w kierunku południowym.

Przed tą częścią półwyspu leżą też wyspy normandzkie Guernsey i Jersey.

Obecny teren walk ogranicza się do wąskiego pasa nadbrzeżnego. Niejedno miasto o znanym nazwie jak Bayeux i Caen ucierpiało pod wpływem działań wojennych.

Historja zdobycia Anglii przez Normanów przedstawiona jest na starym dywanie z Bayeux, tkanym prawdopodobnie pod nadzorem królowej Matyldy, małżonki Wilhelma Zdobywcy.

Dywan ten o długości 70 m, a szerokości 1.20 m powstał bezpośrednio po opanowaniu wyspy. Przedstawia on na 58 obrazach, zaopatrzonych łacińskimi objaśnieniami, historję wyprawy. Miasto Bayeux znane też było z wyrobu porcelany.

Miasto Caen, liczące 60.000 mieszkańców, przechodziło niejedną zawieruchę wojenną, w ciągu której uległo zniszczeniu. W miejscowym kościele Salat Etienne znajdują się cenna płyta marmurowa, oznaczająca grobowiec Wilhelma Zdobywcy. Zwłoki jego usunięto w czasie wojennych zamieszek, a grób jest obecnie pusty.

W roku 1793 było miasto Caen ośrodkiem ruchu żyrondyzów, stąd też wybrała się Charlotte Corday, by samordować Marata.

Odkryte w ostatnich czasach w okolicy pokłady żelaza, zapoczątkowały przemysł hutniczy.

Normandja wydała wielu sławnych pisarzy i malarzy. Tu urodził się poeta Alais Chartier i Robert Blondel, stąd pochodził Malherbe, twórca klasycznej poezji i Corneille, którego dzieła dziś jeszcze wystawiają w teatrze francuskim. — Również wielcy pisarze XIX wieku Flaubert i Guy de Maupassant pochodzą z Normandji.

Ożywione potyczki w rejonie Kowla.

Ze źródła dobrze poinformowanego dowiaduje się agencja „Telepress“ następujących szczegółów o sytuacji na froncie wschodnim:

Berlin, 7 lipca. Małe zmiany w ostatniej dobie w obrazie ogólnym wielkich bitew, jakie toczą się na odcinku środkowym frontu wschodniego. Zażarte walki szaleją nadal w rejonie Baranowicz i Mołodezna.

Również i na południe od Dźwiny podejmowali bolszewicy dalsze próby przebiecia się przez pozycje niemieckie przy pomocy niesłychanie silnych formacji znatoryzowanych i również znacznych kontyngentów czołgów w tym celu, aby przedostać się taką drogą do południowej flanki skrzydła północnego wojsk niemieckich na froncie wschodnim.

Obok tych walk, rozgrywających się w znanych już punktach ciężkości, zarejestrowano także ożywioną działalność bojową na skrzydle południowym frontu wschodniego, gdzie dotychczas stosunkowo panował spokój. Zwiększa w rejonie Kowla oraz dalej na północ zaznaczała się silna aktywność bolszewików. Z liczebnie znacznymi formacjami piechoty i czołgów podejmowali oni ataki przeciwko linjom niemieckim. Akcje te rozpoczęły się we czwartek przedpołudniem słabszymi wypadami świadczącymi w kierunku pozycji niemieckich. W godzinach popołudniowych stałe zwiększały się te ataki, przy czym rzucali bolszewicy do walki ciągle nowe formacje. Wojska te otrzymały rozkaz skruszyć pozycje niemieckie za wszelką cenę, a nawet choćby przy najwyższych stratach, aby w ten sposób utorować drogę do nowych operacji. Wszelkie ataki sowieckie w rejonie Kowla załamaly się w ogniu niemieckim po większej części jeszcze przed główną Hnią bojową wojsk niemieckich. Nadchodzą raporty o ciężkich stratach bolszewików. Zniszczono 13 czołgów, eskortujących piechotę bolszewicką.

Na wschód od Wilna i na zachód od Połocka zaobserwowano nowe koncentracje wojsk bolszewickich. Liczy się należy z nowymi ciężkimi walkami, gdyż bolszewicy zamierzają widocznie nadal wykonywać swe ataki w kierunku Wilna i Dźwińska.

Aljanckie bazy lotn. w Chinach Czungkińskich tracą znaczenie.

Tokio, 7 lipca. Z frontu chińskiego komunikują, że aljanckie bazy lotnicze w południowych Chinach straciły swoje znaczenie, gdyż wojska japońskie bez przerwy kontynuują swój szybki marsz wzdłuż linii kolejowej Kanton—Henkau.

Zniszczono już więcej niż 10 lotnisk aljanckich po wschodniej stronie linii kolejowej Kanton—Henkau. Lotniska w Peking, na zachód od Hengyang i Wingling zniszczone zostały przez wojska Czungkingu, gdyż — jak mówi komunikat — obawiano się obsadzenia tych lotnisk przez Japończyków. Według innego komunikatu, w Kweilinie panuje ogólne zamieszanie z tego powodu, że odcieto wszystkie drogi prowadzące do okrugów zewnętrznych. Dalej komunikują, że jedna z baz lotniczych, położona około 200 km na zachód od Kantonu, została salana przez powódź.

Pogłoski o podróży Roosevelta.

Sztokholm, 7 lipca. Jak donosi brytyjska służba informacyjna z Waszyngtonu, sekretarz Białego Domu, Early, na temat pogłosek o zamierzonym udaniu się prezydenta Roosevelta w podróż zamorską, a mianowicie prawdopodobnie w najbliższej przyszłości do Anglii, oświadczył co następuje: „O ile jestem o tem poinformowany, chodzi w danym wypadku jedynie o ostateczne spekulacje“.

Zacięte walki pomiędzy Połockiem a Baranowiczami trwają dalej.

Ożywiona działalność bojowa między Kowlem o górnym biegiem Dniestru.

Berlin, 7 lipca. Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z Główną Kwatery Führera w dniu 6 lipca:

Na północny zachód od Caen nieprzyjaciel nie kontynuował swych ataków po ciężkich stratach w dniu poprzednim. Na odcinku na zachód od Carentan aż po zachodnie wybrzeże półwyspu Cherbourg formacje północno-amerykańskie atakowały przez cały dzień przy silnym wsparciu artylerji i czołgów. W przebiegu gwałtownych walk przesunęto nasze przednie estraże na główną linię bojową, a tam, gdzie nieprzyjaciel również się do niej włamał, wojska nasze przystąpiły do przeciwdzierzenia. Walki są jeszcze w toku.

W południowej Francji zniszczono w walce angielski oddział sabotażystów. Lotnictwo atakowało w nocy z dobrym skutkiem formacje samolotów bliskiego wsparcia ruchy wojsk nieprzyjacielskich. Podczas

ataku ciężkich samolotów bojowych na zgrupowania okrętów nieprzyjacielskich w nocy z 4 na 5 lipca, o którym doniesiono wczoraj, zatopiono wzdłuż ostatecznych raportów dalszy frachtowiec o pojemności 7.000 bnt. Jeden kontrtorpedowiec uszkodzono ciężko i wzniesiono pożar na jednym statku pasażerskim o pojemności 19.000 bnt.

Nad okupowanymi obszarami zachodnimi nieprzyjaciel stracił 57 samolotów, w czem 44 szturmotorowca bombowce.

W kilku potyczkach z nieprzyjacielskimi formacjami morskimi i powietrznymi jednostki ubezpieczające marynarkę wojenną zatopły przed wybrzeżem holenderskim i francuskim trzy ścigacze brytyjskie. Ponadto wzniesły one pociskami pożar na jednym kontrtorpedowcu i uszkodziły wieloma pociskami artyleryjskimi trzy dalsze ścigacze. Poza to stracono 13 nieprzyjacielskich bombowców myśliw-

Strategiczna koncepcja sowieckiej letniej ofensywy.

Berlin, 7 lipca. Korespondent wojskowy Niemieckiego Biura Informacyjnego pisze w swym komentarzu do rozwoju wydarzeń wojennych na wschodnim froncie, że dowództwo sowieckie zamierza w ciągu tego lata podjąć próbe uzyskania narażenie tych wszystkich celów, jakich nie udało im się dopiąć pomimo wielkich wysiłków, rozpoczętych w lipcu ub. roku i przyciągających się wśród wielkich strat aż do wiosny br.

Koncepcja wojskowa bolszewików ma widocznie na celu wbić klin pomiędzy armje niemieckie na skrzydle północnem i na skrzydle południowem przez utworzenie jakiegoś punktu ciężkości, wróconego przeciwko centrum niemieckiego frontu antysowieckiego. Dalszą fazą tego planu byłaby próba uderzenia głęboko na flanki armji niemieckich, broniących na północy krajów bałtyckich oraz na południu Generalnego Gubernatorstwa i bram wejściowych na Balkan.

Korespondent, kreśląc z kolei dalsze konsekwencje wojskowe, mogace wyniknąć ewentualnie z realizacji tego planu, stwierdza, że bolszewicy wiele nauczyli się w tej wojnie. Następnie pisze dosłownie: „Jednak o jakiejś katastrofie, która według opisów ze źródeł sowieckich i angielskich grozi frontowi niemieckiemu na wschodzie, nie może być mowy dla każdego, kto śledzi obiektywnie przebieg tych zmagañ. Należy stwierdzić, iż wprost przeciwnie, niebezpieczeństwa, jakie zaczęły zarysowywać się w odniesieniu do niektórych części wojsk niemieckich, obecnie przybierają charakter zagrożenia dla strony sowieckiej“.

Korespondent podkreśla w dalszym ciągu, że rozpoczęta obecnie druga faza ofensywy sowieckiej może stanowić z punktu widzenia wojskowego niezmiernie interesujące widowisko. Można przypuszczać, że Niemcy będą ewakuowali większe obszary na tym odcinku frontu, wskutek czego uciśnią koncepcja sowiecka, a to z tego powodu, ponieważ wiążą się bolszewików coraz bardziej na obszary, na których mogą wywiązać się bardzo poważne trudności natury wojskowej dla przeciwnika, posuwającego się od wschodu.

Korespondent kończy swój komentarz

stwierdzeniem, że kierownice czynniki wojskowe Rzeszy będą bezwzględnie szukać pierwszego rozstrzygnięcia na Zachodzie.

Ataki powietrzne na sowieckie linje dowozowe.

Berlin, 7 lipca. O akcji ciężkich niemieckich formacji bombowych przeciwko sowieckim centróm zaopatrzeniowym na froncie wschodnim podaje się dalsze szczegóły.

Wzłowy punkt kolejowy Kriczew zaatakowało energicznie więcej niż 100 ciężkich maszyn bojowych w często po sobie następujących falach. Większość bombowców naleciała na odstawione w tym węzłowym punkcie kolejowym sowieckie pociągi wojskowe. Wybuchły gwałtowne pożary i eksplozje, które trwały jeszcze po odlocie niemieckich eskadr bojowych.

Mniej więcej w tym samym czasie ośrodkiem ciężkiego ataku powietrznego było lotnisko położone w południowej części Mińska. Trafiono tam na samym brzegu lotniska co dopiero wylądowane na tem lotnisku sowieckie jednomotorowe samoloty. Należy się z tem liczyć, że większa ilość tych sowieckich samolotów zniszczo-

skich. 5 własnych statków zaginęło. Środkami bojowymi marynarki wojennej zatopiono w rejonie morskim frontu Inwazyjnego dwa pełno wylądowane transportowce o pojemności 15.000 bnt. Jeden kontrtorpedowiec oraz jedną fregatę oraz uszkodzono ciężko jeden dalszy transportowiec o pojemności 9.000 bnt.

London tylko z nieznacznymi przerwami znajduje się pod naszym ogniem odwetowym.

We Włoszech toczyły się wczoraj ciężkie walki zwłaszcza na zachodnim i wschodnim odcinku nadbrzeżnym. Nieprzyjaciel podejmował nieustannie próby przebiecia naszego frontu przy użyciu silnych formacji piechoty i sił pancernych. Wszystkie ataki załamały się jednak wśród wysokich strat przed naszymi stanowiskami. Zniszczono przytem liczne czołgi nieprzyjacielskie. W rejonie na północ od Sieny przesunęto nasz front celem skrócenia go o kilka kilometrów ku północy.

278 dywizja piechoty walczyła nadzwyczaj dzielnie pod dowództwem general-porucznika Hoppe w trwających nadal ciężkich walkach obronnych z przeważającym nieprzyjacielem i zadała mu ciężkie straty. Wszystkie nieprzyjacielskie próby przełamania załamały się o wytrwałą postawę tej dywizji.

Samoloty bliskiego wsparcia operujące nocą wywołały w nieprzyjacielskich składach dowozowych na odcinku wybrzeża adriatyckiego wielkie pożary i eksplozje.

Włoskie samoloty torpedowe zaatakowały przed Bari zgrupowania statków nieprzyjacielskich i ciężko ugodziły dwa statki handlowe o pojemności 13.000 bnt.

Na południu frontu wschodniego ożywiła się działalność bojowa pomiędzy górnym Dniestrem a Kowlem.

Na środkowym odcinku trwają nadal walki na przesmykach lądowych pod Baranowiczami i Mołodecznem. Pod Baranowiczami wojska niemieckie i węgierskie w ciężkich uderzeniach odrzuciły liczne ataki bolszewików. Na zachód od Mołodeczna załamały się nieprzyjacielskie próby przełamania wśród wielkich strat dla bolszewików. Kawalerja i czołgi, które włamały się w stanowiska ryglujące, rozbito. Na północny zachód od jeziora Narocz powstrzymano sowieckie czołowe oddziały wypadowe, pomiędzy Dźwińskiem i Połockiem odparto liczne ataki nieprzyjacielskie. W jednym punkcie włamania toczą się jeszcze gwałtowne walki. Na północ od Połocka bolszewicy dokonali kilka bezskutecznych wypadów. Ataki formacji niemieckich samolotów bliskiego wsparcia kierowały się przedewszystkiem przeciwko nieprzyjacielskim kolumnom marszowym. Zniszczono przytem znowu liczne czołgi, działa i kilkadziesiąt pojazdów, jakoteż kilka mostów. W nocy ciężkie samoloty bojowe atakowały nieprzyjacielską komunikację dowozową, zwłaszcza dworzec kolejowy Kryczewo, gdzie powstały rozległe pożary i eksplozje. Dalszy skoncentrowany atak był skierowany na lotnisko w Mińsku. Zaobserwowano wielkie zniszczenia i liczne pożary.

Pojedyncze samoloty brytyjskie rzuciły ostatniej nocy bomby na miejscowości w rejonie nadreńsko-westfalskim.

no lub uszkodzono. Trafiono dalej bombami kolumny samochodów ciężarowych i przywiezione zapasy materiałów pędnych, powodując także wielkie pożary.

Wojna w dżunglach.

Berno, 7 lipca. Ministerstwo wojny Stanów Zjednoczonych opublikowało sprawozdanie na temat licznych niebezpieczeństw, zagrażających żołnierzom amerykańskim w dżunglach.

Przedewszystkiem obawę wzbudzają wielkie stonogi. Jedno ugryzionie wytarca do zabicia nawet najsilniejszego żołnierza. Na Nowej Georgji żyje miliony raków lądowych, które w czasie jasných nocy księżycowych wypielają z dżungli, jak jakaś armja inwazyjna ku wybrzeżu morskemu. Poruszają się one tak ociężale i sprawiają taki hałas, że odnosi się wrażenie, jak gdyby się słyszało człowieka, przedzierającego się przez dżungle. Niejedyn żołnierz uległ temu złudzeniu i zaczął strzelać, co spowodowało często nieszcześnie wypadki wśród kolegów w sąsiednich rowach.

Jedynym w swoim rodzaju problem stanowią ropuchy, które importowano tu setkami, celem niszczenia licznych węzłów i prowadzenia walki z owadami. Zadanie to spełniły one częściowo, jednak wciąż jeszcze istnieje tam wiele węzłów i owadów. W międzyczasie jednak tak się rozmnożyły, że stały się same plagą.

Sprawozdanie amerykańskiego ministerstwa wojny kończy się stwierdzeniem: „Najniebezpieczniejszym przeciwnikiem w dżungli pozostaje jednak w dalszym ciągu żołnierz japoński, którego zalety w wojnie dżunglowej są znane“.

Oświadczenie rządu narodowo-chińskiego.

Nankin, 7 lipca. Minister Informacji Lin-palszeng wręczył prasie następujące oświadczenie rządu narodowego:

Od czasu powrotu rządu narodowego do Nankinu usiłowałam przywrócić pokój w Chinach i podzielić wspólnie z Japonją obowiązki i zadania, mające na celu bezpieczeństwo Azji wschodniej. Z tego powodu rząd narodowy przystąpił dnia 9 stycznia 1943 r. do wojny, zawarł potem w dniu 30 października 1943 r. z Japonją przymierze chińsko-japońskie i podpisał dnia 6 listopada 1943 r. wspólną tokijską deklarację, dotyczącą Wielkiej Azji Wschodniej.

Rząd narodowy postąpił najlepiej, pracując wspólnie z Japonją w zagadnieniach wojskowych i gospodarczych. Szczególną uwagę poświęcono zabezpieczeniu pleców frontu japońskiego.

Odkąd Anglja i Stany Zjednoczone używają Czungkingu za bazę lotniczą, aby przeszkadzać w wewnętrznej komunikacji Wielkiej Azji Wschodniej, rząd narodowy przyszedł do przekonania, że dopóki anglo-amerykańskie lotnictwo nie będzie w Chinach czungkińskich zniszczone, nie będzie można zapewnić bezpieczeństwa w Azji Wschodniej.

Fiński komunikat wojenny.

Helsinki, 7 lipca. Fiński komunikat wojenny z 6 lipca brzmi:

Na przesmyku Karelskim walczone dalej zaciebie pod Aeyraopleae. Znaczne siły nieprzyjacielskie atakowały bezustannie nasz przyczółek mostowy. Pomimo zaciętego oporu naszych wojsk udało się nieprzyjacielowi przy poparciu ciężką artylerią i czołgami zająć kilka punktów operacyjnych. Walki, podczas których nieprzyjacieli stracili w ostatnich 48 godzinach przeszło 2.000 ludzi w samych zabitych, trwają jeszcze. Na innych odcinkach przesmyku Karelskiego miał miejsce przede wszystkim obustronny ogień artyleryjski i granatników.

Na północny wschód od jeziora Ładoga nieprzyjacieli kontynuował ataki na Salmi, wspomagane samolotami bliskiego wsparcia i czołgami. Poniedziałek na wysokości Równie w rejonie Tuolajervi i Saomaervi odparto, bądź też zatrzymano liczne ataki nieprzyjacielskie. Zniszczono kilka czołgów nieprzyjacielskich. Z rejonu Maasekao i Rukajaervi niemało szczegółnego do doniesienia.

Wczoraj rano nieprzyjacieli przy wsparciu silnym ogniem artyleryjskim i bombardowaniem powietrznym ponowili swe ataki na Teikari i Melanssaari. Teikari musiano opróżnić na skutek przemożnego natarcia nieprzyjacielskiego. Na północ stamtąd odparto nieprzyjacielskie próby desantu na dwie mniejsze wyspy pod Uraae. Artylerja ostrzeliwała skutecznie nieprzyjacielskie formacje po części już na pozycjach przygotowawczych. Nieprzyjacieli, pomimo ciężkich strat, kontynuował od wczesnego rana swe ataki na dalsze wyspy. Lotnictwo fińskie bombardowało bezustannie nieprzyjacielskie zgromadzenia okrętów w zatoce Wyborgu i zatopilo z całą pewnością 2 statki. Kilka dalszych statków ostrzeliwano. Fińskie samoloty bombowe oraz myśliwce niemieckie przeprowadziły z dobrym skutkiem skoncentrowane ataki na czołgi nieprzyjacielskie i zgromadzenia wojsk. Fińskie samoloty myśliwskie oraz obrona naziemna straciły łącznie 37 samolotów nieprzyjacielskich, z czego 18 na północny wschód od jeziora Ładoga.

W kilku wierszach.

Brytyjsko-amerykańska formacja bombowców, która dokonała natarcia w dniu 3 bm. na Rumunję, zaatakowała w locie miasteczko — jak się tu dowiadujemy — bronią pokładową silnie obsadzony pociąg osobowy. Wynikiem tego ataku było kilkaset zabitych i rannych, przedewszystkiem kobiet i dzieci.

W jednym ze szpitali budapeszteńskich znajdowało się w leczeniu 39 angielskich pilotów, którzy podczas ostatnich ataków powietrznych zeskoczyli na spadochronach i zostali ranni. W zeszłą niedzielę szpital ten trafiono bombą, przyczem 22 Anglików poniosło śmierć.

Turecki parlament przyjął projekt ustawy, przewidujący budowę mieszkań w wielkim stylu dla urzędników, zwłaszcza w większych miastach kraju, aby w ten sposób zlikwidować panującą potrzebę mieszkaniową. Kredyt, przewidziany na ten plan budowy, wynosi 100 milionów złotych.

Słowacki prezes ministrów i minister spraw zagranicznych, prof. dr. Tuka, ukończył we wtorek 84 lat.

Radjo londyńskie donosi, że w środę i w nocy na czwartek trwały dalsze ataki „bomb latających“ przeciwko Anglii południowej.

Ajzackie samoloty myśliwskie, które w dniu 4 lipca przeleciały nad Bułgarią, ostrzeliwały bronią pokładową jedno z miast w południowo-zachodniej Bułgarii, przyczem były ranni.

Posel japoński w Szwajcarii, Tama Sakamoto, zmarł we środę po dłuższej chorobie. Liczył on 48 rok życia i objął swoje stanowisko w Bernie z końcem roku 1942. Poprzednio piastował kierownicze stanowisko w ministerstwie spraw zagranicznych w Tokio.

„Latająca bomba“ — pisze dziennik londyński „Daily Mail“ — zaprzęta dziś głowy wielu cywilnych Anglików. Naród brytyjski jest dzisiaj zmęczony wojną i bardziej zdenerwowany, niż w latach 1940 i 1941.

Na podstawie uchwały bułgarskiej rady ministrów z dnia 27 czerwca rozważano naczelny komisariat dla gospodarki wojennej.

Władze w Honduras — jak donosi agencja Reutersa z San Jose w Kostarice — były zmuszone użyć gazu łzawiącego i innej broni celem rozpręgnięcia demonstrantów przeciwko prezydentowi Cariaz w mieście Tegucigalpa.

Konie na sali operacyjnej.

(B.) Kraków, w lipcu. Ogół ludzi spotyka się z koniem tylko na ulicy, nie widzi natomiast prawie nigdy zwierzęcia chorego. Stąd powstało mniemanie, że koń nie przechodzi ciężkich chorób, lub że w razie choroby pozostaje kilka dni w stajni, by po wyzdrowieniu wrócić do roboty. Mało natomiast znana jest rzeczą, że istnieje szpital dla koni, w których lekarze-specjaliści dla chorób wewnętrznych, chirurgicy itp. leczą konie w sposób przybliżony, jak to ma miejsce u ludzi.

Nosaczina.

Najbardziej niebezpieczną chorobą u koni jest nosaczina. Stwierdzenie jej następuje za pomocą analizy krwi, lub przez dokładne zbadanie guzki ocznej. Choroba ta jest bardzo zaraźliwa, a wielką rolę w jej rozprzestrzenieniu musi być natychmiast zabita. Koń dotknięty tą chorobą może wprawdzie kilka lat żyć, lecz człowiek zarażony nosacziną szybko umiera.

Ważną jest rzeczą, by koń był pielęgnowany i nie miał robaków. Szkodliwe dla zdrowia są zwłaszcza drobne roztocze przywłośnie, wywołujące chorobę parchów. Konie nie czyszczone należą do zwierząt, które mają więcej, większe dwukrotnie od podobnych owadów, nekujących człowieka.

Choroba parchów wywołuje wypadanie włosów i osłabia siły zwierzęcia. Do zwalczania pasożytów używa się gazów trujących. W tym celu wprowadza się konia do szczelnie zamkniętej komory gazowej, z której tylko głowa zwierzęcia wygląda przez okienko. Płat gumowy przylegający do szyi

Podobnie, jak w naszych miastach, gromadzą się także w Atenach tłumy publiczności koło głośników, ustawionych na miejscach publicznych, aby słuchać najnowszych wiadomości z frontów wojennych.

Regulacja cen w obrocie towarowym.

(tp) Kraków, 7 lipca. Generalny Gubernator i Komisarz Rzeszy dla Kształtowania Cen wydał w tych dniach rozporządzenie, w którym zasadniczo, uregulowano ceny w obrocie towarowym między Rzeszą a Generalnym Gubernatorstwem. W myśl naczelnego zasady omawianego rozporządzenia, w towarowym obrocie bilateralnym wolno podawać tylko te najwyższe ceny, które dopuszczalne są wewnątrz kraju dostawcy. Ceny te wolno powiększyć o ewentualne cla, dodatkowe opłaty celne i koszty frachtów.

Dla Generalnego Gubernatorstwa ważne jest, że przy dalszej sprzedaży towarów, sprowadzanych z Rzeszy albo Protektoratu, można cenę zwiększyć o dopuszczalne wewnątrz kraju obciążenia z tytułu kosztów ogólnych. Za koszty własne należy przyjąć nważąc faktyczną cenę zakupu, zwiększoną o wynikiłe koszty frachtu

itp. Jednocześnie, obowiązujące w Generalnym Gubernatorstwie ceny dla ośmiodniowych towarów nie mogą być przekroczone. Towary markowe sprowadzone z Rzeszy i Protektoratu do Generalnego Gubernatorstwa można sprzedawać najwyższe po cenach dozwolonych w Rzeszy (zwiększonych o ewentualne koszty frachtów). Przy sprzedaży towarów w Rzeszy, sprowadzonych z Generalnego Gubernatorstwa, nie wolno przekraczać cen towarowych, obowiązujących dla Rzeszy.

O ile zachodzi obawa zaistnienia przeszkód w obrocie towarowym, w jednym lub drugim kierunku, poleca się w porę składać wnioski do Urzędu Kształtowania Cen, który w razie potrzeby i w porozumieniu z ośmioma urzędami w Rzeszy przyjdzie z pomocą.

Nie wolno jednak — a jest to normalny dyktat właściwego zastosowania się turysty i tkwiło to zresztą w powszechnym poczuciu zwiedzających Tatr — nie wolno hałasowaniem męcić ciszy i powagi gór, nie wolno ich zaśmiecać, nie wolno niszczyć przyrody Tatr.

Zgon wybitnego pisarza.

Kraków, 7 lipca. W tych dniach zmarł w Warszawie jeden z najwybitniejszych pisarzy przedwojennej Polski, Adolf Nowaczyński, znakomity autor sceniczny, publicysta i feljetonista.

Działalność Nowaczyńskiego obejmowała bardzo szeroka skalę: rozpoczął on swoją karierę literacką opublikowaniem licznych satyr, nowel i szkiców, z których najbardziej znane były „Facje sowiżdzalskie“. Trwałą pozycję w naszej literaturze zdobył sobie Nowaczyński swoimi znakomitymi sztukami scenicznymi, które obiegły wszystkie sceny polskie, „Wielki Fryderyk“, „Dymitr Samozwaniec“ i wiele innych obrazujących różne środowiska i epoki zachowały swoją świeżość po dziś dzień mimo, iż powstały nieraz grubo przed wojną światową.

Ważnym podziałem działalności literackiej Nowaczyńskiego były jego polemiczne feljetyny, które zmieszczał w dziennikach warszawskich. Stanowiły one wyraz poglądów dużego odłamu społeczeństwa a jakkolwiek były często niewyłącznie złośliwe i zadziwne, to posiadały logiczne podstawy i wielkie wyznaczenie sytuacji politycznej. Jako sympatyk naborowej demokracji — Nowaczyński zajmował się przez długie lata zagadnie-

za pomocą gumowego węża, wsuwanego przez nozdrza i sięgającego do żołądka.

Chirurgja weterynaryjna przeprowadza dziś operacje na koniach, nwieńczone zwykle pomyślnym wynikiem. Przy mniejszych operacjach stosuje się znieczulenie lokalne, natomiast wypadki cięższe wymagają uśpienia.

Do uśpienia konia potrzeba 1/4 litry sturu.

stosuje się też inne środki, doprowadzane do organizmu drogą zastrzyków. Jeden taki zastrzyk wystarcza, by w ciągu minuty obalić związane przedtem konia. W czasie uśpienia, trwającego około 45 minut, przeprowadza lekarz operację, nie używając zazwyczaj rękawiczek gumowych. Podczas operacji apocywa koń na stole operacyjnym, dostosowanym pod względem rozmiarów i urządzenia do czworonożnego pacjenta.

Wiedza weterynaryjna stoi na stanowisku, że złamanie kości poniżej stawu skokowego może być wyleczone; że natomiast złamania górnych części kończyn, a zwłaszcza piszczeli nie są wyleczalne, ponieważ konia nie można przez dłuższy czas utrzymać w zupełnym spokojnym położeniu.

Najcięższym działem szpitala koniowego jest ambulatorjum dentystyczne.

Zazwyczaj koń nie ma złych zębów, ścierają się one jednak często i tworzą ostre krawędzie, kaleczące błonę śluzową. Koń taki niechętnie gryzie pokarm, a polykając go w całości, dostaje różnych dolegliwości na tle trawienia.

Zabiegi dentystyczne, jak np. spikowanie nżęgienia, nie przedstawiają dla lekarza żadnych trudności. Celem przeprowadzenia takiej operacji,

Z desek scenicznych.

Co grają w teatrze?

Piątek, 7 lipca, godz. 18 i dnia następnego: Festival Strucl Poiskiej na rzecz najbardziej potrzebujących miasta Krakowa. Niedziela, 9 lipca, godz. 12: Pogodny poranek Chóra Juranda na zakończenie tournée po dystrykcie krakowskim. Poza tem wystąpi Halina Włodkowska, wirtuozka na harmonji oraz Aleksander Łapuzek, popularny „słowik Krakowa“, znany szerokim masom publiczności ze swoich występów, podczas których popłuje się gwiazdą artystycznym, grą na harmonijkach ustnych oraz jodlowaniem.

niemi żydowskimi w Polsce i badając tę dziedzinę gruntownie, nie szczędził ostrzeżeń swym rodakom, aby zawczasu wydobyli się z pod wpływu gospodarczych i intelektualnych żydów. Wydał on na ten temat również kilka ciekawych książek m. in. „Przejażdżkę po Palestynie“. Z Nowaczyńskim zeszedł do grobu jeden z najwybitniejszych pisarzy starszej daty. Cześć Jego pamięci!

Niedziela dawniej a dziś.

(lp) Kraków, 7 lipca. „Dzięki ułatwionej komunikacji i podniesionej kulturze, ma mieszkaniec Krakowa łatwość wyrwania się wśród lata z ciasnego obrębu rozpalonych ulic i miejskich zaduchów, by odetchnąć światłem powietrzem wśród pięknej przyrody.

Trudniejszą rzeczą dla Krakowian było przed wielu laty zrobić sobie takie przyjemności... Patrycjusz krakowscy budowali sobie w pobliżu miasta dworzyszczą i wille, jak Decyusz na Woli Justowskiej, Cellerowie z Prądnika, Montelupowie za murami miasta na Szlaku, Bonerowie na Podgórzu za Wisłą itp. Inaczej rzecz się miała z uboższą ludnością miejską; rodziny kupieckie i rzemieślnicze zadawały się jedynie wycieczkami w niedzielę i święta w najbliższą okolicę Krakowa, a wracali pieszko i pośpiesznie, aby na czas, przed zamknięciem stanąć u bram miejskich.

Celem krótkich wycieczek musiały też być pobliskie Krakowa miejscowości i ogrody, więc lassek na Olszy z wijącym się potokiem Prądnika, więc ogród Pocięzka zwany w wiosce podmiejskiej Prądniku, wzgórze na Zwierzynku, na których później lud krakowski usypał mogiłę bohaterowi z pod Racławic, Bielański las i Przegorzalskie wzgórze służyły dla wycieczek całodziennej zasobniejszemu mieszczaństwu. Skąd pamiętki nie znała ludność dawniejsza: odszykał ich piękność dopiero przed kilkadziesiąt laty Andrzej Grabowski i dał o nich znać przyjaciółom.

Tak pisał Władysław Łuszczkiewicz w roku 1896 na wstępie swej książeczki o Mogile, która za jego czasów już do miejsc wycieczkowych należała.

Znow upłynęło lat kilkadziesiąt. Kraków rozrósł się w tym czasie rozlegle i to co ongiś zaliczano do dalekich celów niedzielnych wypraw — Szlak czy Olsza — dziś wchodzi już w obręb miasta. Zmieniać się też poczęły formy wycieczek, ich treść. Na skutek wieloletniej pracy Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego niedzielne wycieczki Krakowian dużo straciły ze swojej naiwnej majówkowości, a nie tracąc nic z tego, co dać może swobodzie mchu w terenie odznaczającym się swymi walorami przyrodniczymi, nabrały powagi krajoznawczych zainteresowań.

Chociaż więc nie brak nikomu codziennych kłopotów, jeden dzień w tygodniu wielu spędza tak, że poprostu ucieka od tych miejsc, gdzie one go niepokoją. Więc też w porannych godzinach gęsto bywa na krakowskim dworcu kolejowym od tych, co w długiej kolejce biorą karty jazdy w zasięgu Bochni, Krzeszowic i Kalwarii. Wieczorne pociągi przywożą ich napowrót, lecz już nie takich samych, bo ogorziałych, wypoczętych, z pogodnym obliczem — gotowych do dalszego tygodniowego trudu i do wytrwania.

Kronika żałobna.

Kraków, 7 lipca. W ostatnich dniach zmarł w Krakowie Augustya Zeta, lat 49, mistrz krawiecki; Karolina Juras, lat 48, żona urzędnika kolejowego; z Sikorskich Maria Szarotowa Hreńczyńska-Głowacka, lat 84, wdowa, emerytka Monopola Tytoniowego; ze Strazińskich Wanda Hreńczyńska, lat 86, wdowa; Katarzyna Hrabar, lat 53; Józef Kuraś, lat 64, em. maszynista Zakładów Solway; Józef Wasilewski, lat 49, obyw. m. Krakowa; z de Bozianów Szeza Michałowa Matulowa, lat 81, wdowa po aptekarzu; Zbigniew Rozwałki, lat 21, pracownik L. H. D.

KRONIKA

LIPIEC 7 Piątek
Dziś: Cyryla i Metod.
Jutro: Elżbiety
Dziś obowiązuje zaclomnienie od g. 21.40 do 4.00

Czy można uprawiać turystykę?

(tp) Kraków, 7 lipca. Nie jest to zgodne z prawdą, co opowiadają niektórzy, że Polakom nie wolno pokazywać się w Tatrach. Takiego zakazu nie ma, nigdy takiego nie wydawano, a jeżeli kiedy dla obszaru Tatr obowiązywały jakie ograniczenia, dotyczyły one wszystkich tych, którzy na szlaki tatrzańskie wchodziłi.

Wolno więc każdemu z mieszkańców stałych Zakopanego i Podtatrza i tym, którzy tu się na wypoczynkowy pobyt na podstawie specjalnego pozwolenia zameldowali — uprawiać turystykę górską w obrębie granicznej linii ze Słowacją, wolno też korzystać z kolejki linowej na Kasprowy i na Gubałówkę, jakoteż ze wszystkich schronisk turystycznych, tj. na Hali Gąsienicowej, w dolinie Pięciu Stanów, w Roztoce, nad Morskim Okiem, na Głodówce i na hali Pysznicy — a także z restauracji turystycznych na Gubałówce i na Kasprowym.

i dopasowany do ramy otworu, zatrzymuje groblący się w komorze gaz. Po godzinnej działalności gazu, pasowały giną, a pozostają tylko ich jaja. By wyległe z nich później pasowały również wytrud, powtarza się gazowanie konia jeszcze dwukrotnie.

Konie podlegają łatwie przeziębieniu.

Na tle tem rozwija się szereg chorób zakaźnych, pociągających za sobą choroby serca. Z każdym prawie leczeniem związane jest mierzenie temperatury, dokonywane o godzinie 7 rano. Przeglądając wykresy temperatury, mamy wrażenie, że wszystkie zwierzęta mają gorączkę. Zjawisko to staje się zrozumiałe, jeżeli zważymy, że średnia temperatura konia wynosi 38,5° C., podczas gdy u człowieka normalna temperatura wykazuje 37°. Średnia gorączka u konia, wynosząca do 40° byłaby dla człowieka bardzo niebezpieczna. Stany kataralne są u koni częste, lecz nie groźne.

Gruźlica jest chorobą rzadką.

Spotykamy ją częściej u koni włoszczyńskich, stojących w stajniach, nad którymi gnieźdzą się kury. Zarazki gruźlicze kur, spadając z odchodami do pokarmu koniowego, dostają się do organizmu i zakażają go.

Również narządy trawienia czworonogów narażone są na liczne dolegliwości, wywołane zwykle przez robaki. Tu wymienić też należy boleśną i nieraz śmiertelną kolikę. Jej leczenia dokonywano dawniej przez wlewanie do pyska odpowiedniego lekarstwa przy pomocy metalowego suwaka. Dział doprowadza się lekarstwo do organizmu zwierzęcia

wprowadza się konia do stoiska, wyłożonego materacami. Tam uwiążuje się zwierzę w ten sposób, by nie mogło się poruszyć, ani też kopać. Również głowę unieruchamia się, a pysk otwiera się metalowym stawdem. Po obmyciu zębów cienkim strumieniem wody, siada lekarz przed głową konia, mając na czole umieszczoną lampę. Do przeprowadzenia zabiegu używa się elektrycznej poruszonych przyrządów, znanych tak dobrze tym, którzy zmuszeni byli odwiedzać gabinety lekarzy-dentystów. Tylko rozmiary ich są większe i dostosowane do zębów koniowych, mierzących półtora palca długości. Ciekawym jest szczegóły, że

ogier i wałach mają 40 zębów,

podczas gdy klacz ma ich tylko 36. Niekiedy konie dostają — podobnie, jak ludzie — próchnicę zębów lub zapalenia korzeni. I w tych wypadkach nie przystępuje się odrazu do rwania zębów, lecz sporządza się plombę lub wkłady, któreby zwiększyły odpowiadającą część zębów. Rwanie zębów jest ostatecznością, stosowaną wtedy, gdy inne sposoby ratowania zęba zawiodą. O ile ząb się porusza, stosuje się przy rwaniu znieczulenie lokalne, przy zębach silnie osadzonych, uśpienie. Ambulatorjum posługuje się trzema rodzajami obcęgów, dostosowanych do zębów, które mają być rwane. Największe obcegi przewyższają rozmiarami zwyczajne obcegi, używane w gospodarstwie domowym.

Przykładając miarę człowieka stwierdzić należy, że prawie wszystkie konie są krótkowładzami, że natomiast słuch i węch jest u nich bardziej wzmocniony.

